

Ninove

Hart van drie regio's

Ninove

Hart van drie regio's

Zoveel te ontdekken!

Ninove, een van de gezellige stadjes aan de Dender in de mooie Denderstreek, is de meest zuidelijke gemeente van de toeristische regio Scheldeland. Aanleunend tegen "De Vlaamse Ardennen" en "De Groene Gordel" met het Pajottenland is Ninove zowat het hart van drie regio's.

Ninove is een vriendelijke winkelstad met een roemrijk abdij-verleden met als parel de barokke Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart-kerk, zeg maar "de abdijkerk". Ninove is wandelen, fietsen en varen op de Dender. Ninove is lekker eten en drinken... Denk maar aan de Witkap, ter plaatse gebrouwen. Ninove, dat zijn groene deelgemeenten, een kronkelende Dender, het Neigembos...

Ninove is een carnavalstad én een sportieve stad.

Kortom: Ninove is een bezoek meer dan waard!

Graanmarkt

't Oeverstekken

Een rijk maar zwaar verleden...

Tal van steden danken hun ontstaan aan een rivier: Parijs ligt aan de Seine, Londen aan de Thames, Antwerpen aan "t Scheld" en Ninove aan... de Dender. Deze onvoorspelbare stroom heeft een groot aandeel in de geschiedenis van dit stadje.

De oudste bewoning situeerde zich langs de Dender, ter hoogte van de Nederwijk. We spreken over het begin van onze tijdrekening, al zijn er archeologische vondsten die uitwijzen dat de prille sporen van menselijke aanwezigheid teruggaan tot het Neolithicum, zo'n 10.000 jaar geleden. Vanaf de vijfde eeuw bracht de komst van de Merovingen een geleidelijke groei met zich mee. Ook rond die periode situeren kroniekschrijvers de komst van een castrum (een militair fort) dat in de loop van de daaropvolgende eeuwen uitgroeide tot een versterkte burcht.

De 11de eeuw betekende een grote ommekeer voor Ninove. De Graaf van Vlaanderen kreeg het gebied tussen Schelde en Dender in handen en de stad kwam op een strategisch belangrijke plek te liggen: de grens tussen Vlaanderen en Brabant. Aan de Dender, achter het huidige Paul De Montplein, stond de burcht. In de 12de eeuw vestigde de Norbertijnerabdij zich op de Coudenberg, aan de andere kant van de stad. Tussen die twee belangrijke sites ontwikkelde zich het middel-eeuwse Ninove.

In de 12de en 13de eeuw was Ninove tamelijk belangrijk in Vlaanderen. De handelsnijverheid zorgde voor een periode van relatieve bloei, de abdij was een grote werkgever voor de stad en het omliggende. Echter... van de 14de tot de 18de eeuw werden veel zwarte bladzijden geschreven in het logboek van de Ninoofse geschiedenis: epidemieën, oorlogen, plunderingen, stadsbranden, de pest, de Ninoofse honger...

De nijverheid raakte in verval en het duurde tot 1750 eer men kan spreken van een bescheiden herstel. Rond deze tijd veranderde de stad drastisch: de vesten werden gedempt, drie van de vier stadspoorten verdwenen... De "Boerenkrijg" van 1798 vormde hier een bloedig intermezzo. De huisnijverheid zoals het twijnen (gesponnen draden in elkaar draaien) kon niet op tegen de opkomende mechanisatie.

Vanaf de tweede helft van de 19de eeuw vestigden de eerste fabrieken zich in Ninove. Neveneffect van de industrialisatie was de uitbuiting van de

arbeiders. Niet toevallig was de Denderstreek begin 20ste eeuw de bakermat van het Daensisme. Priester Adolf Daens nam het op voor het werkvolk met zijn "Christene Volkspartij", gesticht in Okegem.

Eind 19de en een stuk van de 20ste eeuw was Ninove decennia lang hét centrum van de lucifernijverheid die tal van Ninovieters te werk stelde. De laatste stekskesfabriek sloot de deuren in 1974.

Met de fusie van 1977 kreeg de stad er elf deelgemeenten bij. Nu is Ninove een levendige provinciestad met een handelscentrum en flink wat industriële nijverheid, al is pendelen ook hier troef. Anno 2014 telt "groot Ninove" meer dan 37.500 inwoners.

Vanwaar komt de naam "Ninove"?

Het duurt tot de 14de eeuw vooraleer Ninove zijn definitieve naam krijgt. In de 9de eeuw Neonifus genaamd, later Ninive of Nineve, is de betekenis ervan: "nieuw weiland".

Een abdij in Ninove

*De Ninoofse paters hadden
verschillende namen:*

*Norbertijnen, naar de orde van
Norbertus, de stichter Premonstra-
tenzers naar de eerste stichting
in Prémontré, Frankrijk. Witheren
omdat ze witte gewaden droegen.*

Ooit liepen in Ninove monniken rond... Van 1137 tot rond 1800, ten tijde van de Franse Revolutie, bepaalden die abdij en haar bewoners een groot stuk van het reilen en zeilen in de stad. Ijverig als ze waren bouwden de abten achtereenvolgens een romaanse, een gotische en een neoclassicistische abdij nabij de Coudenberg. Nu rest ons nog de abdijskerk, restant van de laatste bouwphase en ongetwijfeld een van de prachtigste barokkerken van de lage landen. Het overgrote deel van de abdijgebouwen werd gesloopt, behalve de abdijpoort en het "Huis Van Saene" in de Abdijsstraat. Omdat dit gebouw de functie van

ziekenboeg had stond het niet in verbinding met de rest van de abdij. Tot 2000 (jaar van zijn dood) woonde en werkte de befaamde kunstschilder Maurits Van Saene hier, vandaar de naam. Een uitgebreide archeologische campagne legde een deel van de fundamenteën bloot van de teloorgegane abdijgebouwen. In de archeologische tuin naast de abdijskerk krijg je een beeld van die ooit zo roemruchte Ninoofse abdij.

Abdijpoort

Archeologische abdijsite

Huis Van Saene

De barokke abdijskerk

De woelige, bruisende Dender

Deze rivier die mee aan het ontstaan lag van Ninove kreeg haar naam van de Kelten. Zij noemden de grillige stroom "Tanera" wat "de woelige, de bruisende" betekent. Deze ogenschijnlijk kalme waterloop die Ninove verdeelt in linker- en rechteroever, kan in enkele uren tijd veranderen naar een kolkende rivier die regelmatig al eens buiten haar oevers treedt. De Dender is immers voor meer dan 90% afhankelijk van regenwater. In rustiger tijden is de Dender dé ideale manier om de Denderende steden Dendermonde, Aalst, Ninove en Geraardsbergen te verkennen via het water. De natuur is indrukwekkend mooi, vooral op grondgebied Ninove, in de buurt van Pollare en stroomopwaarts richting Geraardsbergen. De vergezichten, het groen en de blauwe reigers krijg je er gratis bij. Economisch nut heeft de Dender nog nauwelijks maar kenners noemen het een van de mooiste Vlaamse rivieren om te bevaren.

Dender Pollare

Van de Koepoort en andere stadspoorten

Vier stadspoorten had Ninove in vroeger tijden. De Brabantse poort, de Geraardsbergse poort, de Kloosterpoort en de Koepoort. Slechts één trotseerde de tand des tijds: de Koepoort. Tussen deze poorten was de stad omgeven door aarden wallen en grachten. Behalve de Koepoort hadden alle stadspoorten ophaalbruggen.

De Koepoort, de ezel en de wortel

Er was eens... een middeleeuwse dag waarop de Aalstenaars Ninove wilden binnenvallen. De poortwachter zag het gevaar in de verte aankomen en rept zich om de Koepoort te sluiten. Eén probleem: de grendel was zoek. Dan maar een wortel genomen als noodoplossing. Kwam daar toch wel een boerke met een hongerige ezel aan. Het dier knabbelde de wortel op en de stadspoort stond wagenwijd open voor de vijand...

De ezel en de Koepoort

"Aandacht, aandacht" voor Hans, de stadsbellemán.

Belgisch kampioen, Europees kampioen, Wereldkampioen Bellemán, ereburger der stede Ninove... Sinds 1999 is Hans Van Laethem officiële bellemán van

Ninove. Als geen ander maakt hij promotie voor zijn stad, zowel in binnen- als buitenland en won hij talloze prijzen op allerhande bellemánkampioenschappen.

Men zegge het voort!

Ninove, carnavalstad

Toegegeven, in Aalst kennen ze wat van carnaval vieren maar Ninove moet er zeker niet voor onder doen. Drie dagen volksfeest, spotten met Ninove, Ninoofse figuren en toestanden, een prachtige carnavalstoet, "de Roze Zondagstrein", het succesvolle kindercarnaval, de wortelworp, de wortelverbranding... Niet toevallig stond het eerste carnavalmonument, het wortelmanneken, in Ninove... Met "Dingsken", een beeld ter ere van de overleden carnavalisten, kreeg de stad er zelfs een tweede carnavalsbeeld bij.

V.l.n.r.: Geeraard, Bockstaël, Sinte-Pieter, Doeken en Doeka

De oudste, stoutste en wijste der steden.

Was een licht spottende uitspraak van de 17de eeuwse geschiedschrijver Sanderus. De Ninovieters dragen deze titel echter met gepaste trots...

- Ninove, de oudste omdat de naam sterk gelijkt op Ninive, de bijbelse stad uit het Oude Testament.
- Ninove, de stoutste (in de betekenis van dapperste) omdat ze de vijand met open poorten ontving.
- Ninove, de wijste omdat de stad geen eigen stadsnar had.

Vijf reuzen heeft Ninove: Doeken en Doeka, hunzoon Geeraard, Sint-Pieteren Bockstaël.

De ezel van de wijk Koekelberg vervolledigt het rijtje.

Stuk voor stuk kregen ze een volledige opknapbeurt en komen ze meer en meer opnieuw in het stadsbeeld dankzij de reuzendragers. De inzet van de reuzenliefhebbers maakt dit stukje folklore weer springlevend.

Reuzen

In 1946 huwde het reuzenkoppel Doeken en Doeka, hun zoon Geeraard zou al geboren zijn vóór hun huwelijk beweren kwade tongen. Wie zal het zeggen?

Buitenbeentje is Bockstaël, gemaakt naar een volksfiguur die echt heeft geleefd. Hij was een zonderling die stevast met een te korte broek door de stad liep en overschotjes van bier verzamelde bij de cafébazen. Al bij al was het een gelukkige sukkelaar die nu voortleeft in zijn evenbeeld, de reus Bockstaël.

Wandel eens door Ninove

De twijnster, Despauterius, de marathonlopers, de lange weg, melaatsendokter Hemerijckx, het monument voor de oorlogsgesneuvelden, evocaties van drie stadspoorten... Je vindt nogal wat beelden in Ninove. Heren der kan je ook stilstaan bij poëzie: een aantal gedichten van stadsdichter Willie Verheghe kregen een mooi en gepast plaatsje.

De twijnster

Monument gesneuvelden

De marathonlopers

Dingsken

Hospitaalkapel

Huis Doremont

Oud stadhuis

De lange weg

Het wortelmanneken

Despauterius

Het middeleeuwse stratenpatroon is nog gemakkelijk te herkennen in de binnenstad. Op vele plekken verwijzen gebouwen van vroeger naar de link met het verleden. Denk aan het oud stadhuis van architect Louis Roelandt. Hij gaf ook de toren van de abdijkerk vorm. Sta stil op de Graanmarkt waar lakens en graan werden verhandeld en waar je het trapgevelhuis –inrijpoort van het domein van de heren van Ninove– opmerkt. Nu is het er aangenaam verpozen op een terrasje met zicht op de dansende fontein. Even verder in de Burchtstraat staat de statige Hospitaalkapel. De fietsers- en voetgangersbrug 't Oeverstekken verbindt linker- en rechteroever. Al wandelend geeft Ninove een stuk van zijn rijke verleden prijs... Eén Ninovier verdient speciale aandacht: dokter Frans Hemerijckx. Hij verwierf wereldfaam als bestrijder van lepra. Hij werkte in Afrika en India, deed zijn consultaties "onder de bomen" in de dorpen en was inspirator van de Damiaanactie. Onder andere zijn monument en het naar hem genoemde plein houden zijn herinnering levend.

Dokter Hemerijckx

Brug Zwarte Flesch Pollare

“Klein Ninove” werd door de fusie van 1977 in één klap uitgebreid met liefst 11 deelgemeenten. Elk hebben ze hun eigen karakteristieken, ja, zelfs hun eigen dialect. Sommige zoals Neigem, met zijn prachtige kapel van Bevingen en kasseidorp Lieferinge, zijn slechts een zakdoek groot. Meerbeke werd wereldberoemd door de aankomst van de Ronde Van Vlaanderen. Twee deelgemeenten hebben een windmolen: Appelterre en Denderwindeke. Zowat overal staan imposante grote boerenhoven, verspreid tot in de kleinste uithoeken bouwden devote inwoners tal van kleine en grotere kapellen en kapelletjes. Tussen Outer en de wijk Lebeke kijk je met open mond naar het prachtige open kouterland-schap met het Galgenveld en de “diepe straten”, holle wegen die beschermd natuurgebied zijn. In Pollare kan je de Dender over via de brug aan de Zwarte Flesch, Aspelare is vooral groen, in Nederhasselt waakt “Steppes kapel” over het dorp. Voorde bezit een heus kasteel. In Okegem trekt het stationnetje de aandacht.

11 deelgemeenten...

Historische kouter tussen Outer en Lebeke

Het Neigembos, dat eigenlijk voor het overgrote deel in Meerbeke ligt, is een 65 hectaren groot natuureservaat en restant van het vroegere “Kolenwoud”. Je vindt er vooral beuken en eiken maar meest karakteristiek is het sterk wisselende reliëf, met verschillen van 20 tot 90 meter. Door erosie en ontbossing ontstonden de typische holle wegen. Het Neigembos is ook een thuis voor meer dan 250 verschillende plantensoorten en 40 soorten vogels.

Kapel Bevingen

Neigembos

1

3

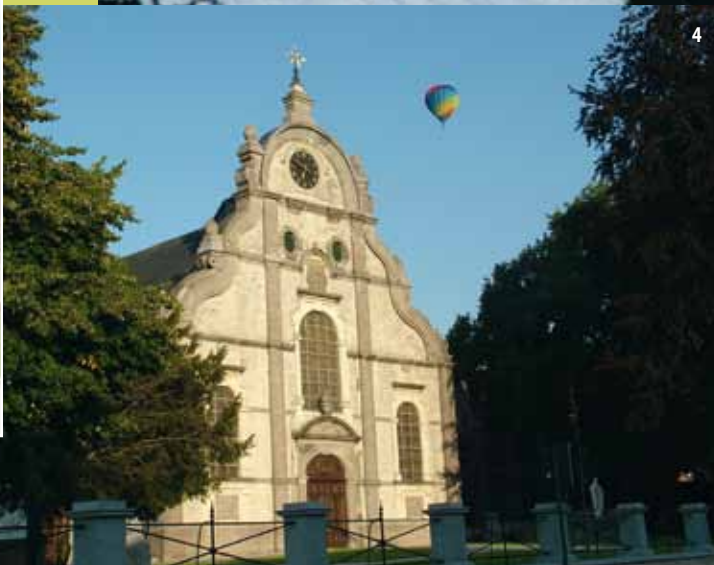
5

7

2

4

6

8

... in beeld

1. Wildermolen Appelterre
2. Libanonceder Okegem
3. Lourdeskapel Nederhasselt
4. Sint-Pieters- en Sint-Berlendiskerk Meerbeke
5. Hof Tortelboom Aspelare
6. Kasteel Voorde
7. OLV kerkje Lieferinge
8. Molen ter Zeven Wegen Denderwindeke

Voor mijn Witkap!

Brouwerij Slaghmuylder

Bij brouwerij Slaghmuylder wordt de vermaarde en bij bierkenners hoog aangeschreven Witkap gebrouwen. Er zijn vier variëteiten: Witkap-Pater Stimulo, Dubbel, Tripel en Special. "Het bier heeft een fruitig aroma, een kussenachtige schuimkraag en is sorbetachtig op de tong..." Wie in Ninove geweest is zonder Witkap te proeven is eigenlijk niet in Ninove geweest... Bij "Slag" wordt jaarlijks ook het Paas- en Kerstbier gebrouwen, beiden erkend als streekproduct. De brouwerij zelf met zijn nog steeds functionerende stoommachine en klein museum is pure industriële archeologie. In groep te bezoeken op afspraak.

Stoommachine

Sportieve, actieve, culturele en winkelstad

Ninove is een sportieve stad met het zwembad De Kleine Dender, de atletiekpiste, de Finse looppiste, het skatepark, de vernieuwde sporthal...

Ook recreatie is hier troef, daarvoor zorgen 70km bewegwijzerd fietsnetwerk, de Tinel fietsroute, de Galgenveldwandeling, de molenwandeling, het wandelnetwerk Pajottenland o.a. door het stiltegebied met de gemeenten Denderwindeke, Lieferringe, Neigem en Pollare. Er is de "Tabaksroute" voor ruiters en menners, de autoroute "Dender Zuid", een stadswandeling langs 41 bezienswaardigheden...

Wie graag cultuur opsnuift kan terecht in cultuurcentrum De Plomblom.

Finse looppiste

Zwembad De Kleine Dender

70 km fietsnetwerk

Ruiter- en menroute
Tabaksroute

De Donderdagen

In juli en augustus is er elke donderdagavond gratis straattheater met "De Donderdagen".

Liever winkelen? Zoek en vind je gading in de winkelstraten en in winkelcentrum Ninia. Ontdek het allemaal zelf!

Ninove

Een uitgave van
de VVV-Ninove vzw

i.s.m. de dienst toerisme

Verantwoordelijke uitgever: Yvan Roelandt

Tekst, foto's, eindredactie:

Danny De Saedeleer - Kathleen De Herder

Luchtfoto's: Fotografie Henderyckx

Vormgeving: Lieven Vandenbergh (www.leeberg.be)

Info

Dienst toerisme - VVV-Ninove vzw

Tel. 054 31 32 85

toerisme@ninove.be

www.ninove.be

**Scan deze QR-code en je ontdekt nog
veel meer Ninove op je smartphone!**

vereniging voor
vreemdelingenverkeer
Ninove
v.z.w.

Ninove
stad op mensenmaat

FSC gecertificeerd drukwerk.
Deze brochure werd gedrukt op
100% kringlooppapier.